

Uvrstiti človek: živali: heterotrof, prehran., strun: struna, škrge, ses: dlaka, mleko, 7 vretenc
prvaki: ključnica, 5 prstov, obrač. dlani, binokularno gledanje, redukcija gobca, 1 mladič
človeč: pokončna drža, daljše noge, natančna roka, možg>obraz **Razvoj:** **proconsul:**
prednik op. in človek, 18 mio. pnš, Vafrika, sadje, selitev z dreves v savano (pogled naprej)
ramapitek: 17-8 mio. pnš, azija, konec miocena izumre (predn. orangutana) **avstralopitek:**
7-4 mio. pnš, predn. človek, šimp, goril, obsežna poddružina (pokončna drža, opičja glava, obraz,
IQ šimpanza, preprosto orodje) **homo habilis:** vsejed, tanzanija, 1. kameno orodje
homo erectus: 1,6 mio. pnš, masivno okostje (nadočesni lok, prognatija), skupnosti (20-30 os),
sporazumev, selitve (iz afr. v azijo pred 1,5 mio, v evr. pred 8×10^5 mio, v evr.: arhaični homo
sapiens - razvoj v neandrt. in mislečega človeka) **neandrt.:** pred 10^5 - 5×10^4 leti, kultura, orodje, čaščenje
Medveda, izumrl (manj prostora, križanje z modernim človekom - ni pa prednik) **misleči človek:** iz
arhaičnega sap. ($1,2 \times 10^5$ - 10^3), razvoj umetnosti (slike, kipci, reliefi) **polifiletska hipoteza:**
iz homo erectusa pred 2 mio. ob selitvi iz afr., sočasen razvoj na večih koncih **monofil:**
noetaova barka (2 selitvi - erectus in sapiens), črna eva (z dnk analizo - razvoj pred 2×10^5 l.
v afr., vsi njihovi potomci) **Nastanek življ.:** **abiogeneza:** spontano nastajanje - živa bitja
iz neživih snovi (srajca + pšenica = miši) - van helmont (ni kontrole poskusa, ovrže pasteur)
biogen: življenje nastane iz življenja (meso v odprtem kozarcu = ličinke, kontrola v zaprti = ni ličink)
pasteur: steklenica z zavrtim vratom (odprta, a se mikroorg. ustavijo v krivini - ostane čista,
ko odloži vrat se naselijo mikrobi) **biokem. evolucija:** zemlja nastane pred 4,5 mlrd iz
protoplanetov (deli sonca) ki se vrtijo in sprimejo v kompaktno maso **kemoevol:** pred 3 mlrd,
samo pod takratnimi pogoji (zaradi en. in sevanja se vezi med anorg. mol. pretržejo in
vežejo v org. mol. - ak, sladk., mašč., baze) **miller-urejev eksp.:** naprava, ki ustvari prvotne
pogoje (para kroži po ceveh in v zbiralniku se odlagajo ak.) **bioevol:** po kemoevol, org. skupki
se obdajo s plaščem (neživi koacervati), iz njih nastane prael (vodni plašč zamenja
lipidni dvosloj, pridruži se nk.) **razvojna teorija:** **lamarck:** raba org. povzroči, da se
ta krepi (dedni prenos) **darwin:** naravna selekcija (preživijo in plodijo se samo določeni
os. - boj za obstanek; najbolj prilagojeni preživijo; boj za obstanek vrsto spremeni - kopičenje
koristnih lastnosti) umetna selekcija (namerno izbiranje lastnosti, preživetje odvisno od
gospodarja) **tipi selekcije:** usmerjena (stalen faktor ->), ustaljevalna (prilaganje na faktor[^]),
ločevalna (več faktorjev, ločitev populacije)